

Arkitekturfotografering

Hur ska man ta foton av hus, bebyggelse och miljöer? Här är en lista med tips för att kunna ta så bra bilder som möjligt. Tipsen är sådant som proffsen använder och genom att använda sig av tipsen lär man sig också en hel del om arkitektur, medan man håller på.

Förberedelser

Gör alltid lite research innan du går ut och fotograferar ett hus eller en miljö. Om huset är ritat av en känd arkitekt, kan det vara roligt att samla lite information om andra hus som han eller hon ritat. Kända arkitekter och byggnader kan man hitta på nätet. Annars kan man gå till ett bibliotek och söka i tidskriften Arkitektur. Bibliotekarierna brukar vara snälla och hjälpa till. Genom att göra en sådan research kan man få idéer om att titta efter särskilda detaljer och utformningar som man annars kanske inte hade upptäckt själv.

Besök platsen utan kamera först, fotografera sedan

Innan du sätter igång och fotograferar ska du helst göra ett förberedande besök bara för att uppleva platsen. Börja med att studera huset på håll och gå sedan närmare. Tänk på hur det ändrar sig när du kommer närmare. Om det är möjligt, försök att gå runt hela huset och titta på det från olika avstånd. Lägg på minnet vad du tycker är spännande och intressant. Det är inte alltid man har möjlighet att besöka ett hus flera gånger, men för att lära sig se arkitekturen och fotografera den kan det vara bra att testa detta förfarande på ett eller flera hus som en inledande övning i arkitekturfotografi.

Vad har huset för uppgift?

Vad används huset till? Är det ett artistiskt designat nytt arkitekturmästerverk, en klassisk gammal historisk byggnad eller är det en vardagsbyggnad som framför allt är praktisk. Syns användningen på något tydligt sätt? Kan du framhäva användningen genom valet av motiv att fotografera?

Arkitekturen

Studera huset och försök komma fram till vad arkitekten hade för idéer när han eller hon ritade huset. Kan man utläsa detta genom att titta sig omkring? Uttrycker huset någon känsla? Känns huset inbjudande, så att du vill gå närmare och gå in? Eller känns det som att man nog ska hålla sig på avstånd? Fundera över hur du skulle kunna förmedla husets uttryck eller känsla i ett fotografi.

Omgivningen

Hur fungerar huset i förhållande till sin omgivning? Är huset lågmält eller dominerande i förhållande till grannhusen? Försvinner det i mängden, eller sticker det ut? Är grannhusen byggda i samma stil? Är husen i liknande storlek och har de liknande användning? Förbättrar det utvalda huset den omgivande miljön? Fundera hur du kan fotografera huset i sin omgivning på ett rättvisande sätt.

Husets storlek

Är det en stor eller en liten byggnad? Hur kan ett fotografi skildra storleken? Hur tar huset mark? Hur avslutas det uppåt?

Detaljer

Detaljer i arkitekturen är alltid intressant att studera och fotografera. Fönstrens placering kan bilda mönster. Fönster, dörrar, friser takkupor mm kan bilda spännande reliefer och skuggmönster som ändrar sig när ljuset ändras under dagen. Fasader och byggnadsdelar kan var dekorerade eller helt odekorerade. Fundera över varför man valt som man gjort i det hus du ska fotografera. Låt fotot skildra den karaktär som du upplever. Att ta detaljbilder från en byggnad på nära håll, ger värdefull information om byggnaden.

Material och konstruktion

Vilka material har använts när huset byggts? Hur påverkar valet av byggnadsmaterial husets uttryck? Kan man utläsa hur huset är konstruerat när man ser på huset? Är konstruktionen dold eller tydligt synlig? Kan man se konstruktionen och kan man fotografera den?

Ljusföring

Titta hur ljuset faller längs fasaden och hur skuggor bildas. Om du fotograferar utifrån är det alltid bäst om du har solen i ryggen. Motljus blir sällan bra, då blir huset väldigt mörkt och svårt att urskilja detaljer. Om du har möjlighet att besöka byggnaden många gånger är det intressant att testa att fotografera i olika ljus och i olika väder. Det är stor skillnad på hur skuggor syns och framhäver reliefer mm i solljus respektive vid molnigt väder. Ibland kan huset vara mycket intressant att fotografera på kvällen när belysningen tänds, testa!

Lite överkurs:

Om du fotograferar arkitektur inomhus är det alltid intressant att försöka fotografera utan blix och använda det ljus som finns i lokalen, dagsljus eller elektrisk belysning. Då kan man få fram den känsla som finns i rummet. Det är inte alltid det lyckas och ofta kan man behöva använda stativ, därför att exponeringstiden blir så lång att man annars får rörelseoskärpa. Det är svårt att hålla kameran stilla tillräckligt lång stund. Ett tips för att klara situationen, om man inte har tillgång till stativ, är att luta sig mot något med armbågarna. Då håller man kameran mer stilla.

Återvänd flera gånger

Återvänd till samma hus flera gånger och fotografera. Då kommer du att upptäcka att det ser helt olika ut i olika väder och vid olika årstider.

Bakgrund: Varför ska man använda arkitekturen, byggnader och platser i undervisningen?

Den byggda miljön finns tillgänglig överallt, alldeles gratis. Vi använder byggnader hela tiden och det är naturligt att använda dem i undervisningen. De kan både ge inspiration och de kan provocera. Klassrummet, skolan, skolgården, vägen till skolan – allt kan fungera som läromedel och en pedagogisk resurs. De kan utforskas och man kan få nya idéer. Bara på en gata kan man hitta byggnader från olika tidsepoker och med en mängd olika funktioner. Man kan därmed levandegöra det byggda kulturarvet.

Barnen tycker det är roligt att gå ut och studera närmiljön. Vad är vackert och vad är fult? Varför tycker man det? Barn lär sig saker på många olika sätt, att lära sig genom att uppleva med kroppen och alla sinnen, att känna och prova är stimulerande. Det kan stödja arbetsglädjen i barns och vuxnas lärande.

Det är viktigt för demokrati och medbestämmande – att barn och unga får insikter om och erfarenheter av att delta i samhällsplaneringen och hur den byggda miljön kan påverkas.

Det kan också ge teknikkunnande – praktiska erfarenheter av byggande och byggteknik kan befrämja teknik-, matematik- och naturvetenskapliga ämnen i skolan.